

DI ANALYSE

BRANCHE ANALYSE 2015

*Rådgiverbranchen
– en branche i vækst og udvikling*

Udgivet af DI og DI Videnrådgiverne
Redaktion: Pernille Langgaard-Lauridsen
Tryk: Kailow Graphic
ISBN 978-87-7144-055-3
200.08.15

DI VIDENRÅDGIVERNES BRANCHEANALYSE 2015

Videnrådgiverbranchen lever af at skabe værdi for deres kunder og samarbejdspartnere i den private såvel som den offentlige sektor. Branchen består af forskellige fagligheder med en fælles forretningsmodel baseret på salg af højt specialiseret viden til kunder i både Danmark og udlandet.

Videnrådgiverbranchen består af 11 delbrancher: It-rådgivere, teknologiske rådgivere, rådgivende ingeniører inden for byggeri og anlægsarbejde, managementrådgivere, revision og skatterådgivere, markedsføring og kommunikationsrådgivere, advokater, arkitekter, IPR-rådgivere, designvirksomheder samt virksomheder inden for markedsanalyse og meningsmåling.

Videnrådgiverbranchen er karakteriseret ved at være en kriseknuser. Branchen var hurtig til at genfinde vækstsporet efter finanskrisen i 2008 og 2009 og er fortsat med at vokse under gældskrisen og den efterfølgende langvarige økonomiske afmatning. Denne analyse viser, at branchen også voksede i 2014.

DI Videnrådgivernes brancheanalyse 2015 præsenterer en række nøgletal og analyseresultater. Analysen giver et samlet overblik over rådgiverbranchens størrelse, udvikling, værdiskabelse, kunder og rådgiverbranchens internationale aktiviteter.

God læselyst!

Henriette Søltøft

Branchedirektør,
DI Videnrådgiverne

INDHOLD

3	Kort om brancheanalysen
5	Rådgiverbranchen i vækst
11	Rådgiverne sælger hovedsageligt deres ydelser i Danmark
16	Videnrådgivernes kunder
18	Private køber mere rådgivning end det offentlige
22	Dansk rådgivning i udlandet er vokset betydeligt
27	Rådgivernes internationale aktiviteter
32	Beskæftigelsen vokser
34	Uddannelsesniveaet blandt rådgiverne er højt
37	Rådgivernes forventninger til udviklingen i 2015
39	Om brancheanalysen

KORT OM BRANCHEANALYSEN

VIDENRÅDGIVERBRANCHEN VOKSER

Omsætningen i rådgiverbranchen er vokset markant siden 2005 med gennemsnitligt 3,4 pct. årligt. Den samlede omsætning i rådgiverbranchen lå i 2014 på omkring 185 mia. kr., hvilket er en stigning på fire pct. i forhold til året før. Over 70 pct. af rådgivervirksomhederne forventer stigende omsætning i 2015, mere end en tredjedel forventer en fremgang på over ti pct., og flere end hver tredje rådgivervirksomhed forventer en fremgang på mellem to og ti pct.

Rådgiverne skabte værdier for det danske samfund på over 100 mia. kr. i 2014. Det svarer til, at rådgiverne stod for knap ni pct. af de værdier, der blev skabt i Danmark i 2014. Siden 2009 har der været en vækst i rådgivernes samlede værdiskabelse på 2,3 pct. årligt, hvilket vil sige, at rådgiverne skaber værdier for 11 mia. kr. mere i 2014 sammenlignet med 2009.

Rådgiverne sælger hovedsageligt deres ydelser på det danske marked, og den indenlandske omsætning udgjorde knap 80 pct. af den samlede omsætning i 2014. Omkring 65 pct. af rådgivernes kunder er private, mens 35 pct. af kunderne kommer fra den offentlige sektor. Omkring 40 pct. af rådgivernes ydelser til kunder i den private sektor sælges til store virksomheder med mere end 100 ansatte, mens en fjerdedel sælges til virksomheder med under 20 ansatte.

PRIVATE KØBER MERE RÅDGIVNING END DET OFFENTLIGE

Private erhverv bruger lidt mere rådgivning sammenlignet med offentlige erhverv. Offentlige erhverv bruger godt 12 pct. af deres samlede indkøb på rådgivning, mens private erhverv anvender knap 13 pct. Offentlige erhverv anvender 60 pct. af sine indkøb af rådgivning på IT-konsulenter, mens private erhverv bruger en fjerdedel af indkøbene på IT-konsulenter og en fjerdedel af indkøbene på arkitekter og rådgivende ingeniører. Rådgivernes største kunder er handelsvirksomheder og bygge- og anlægsvirksomheder, der bruger knap 20 mia. kr. årligt på rådgivning. Informations- og kommunikationsbranchen, vidensserviceerhverv og industrivirksomheder bruger alle lidt over 15 mia. kr. årligt på rådgivning. Rådgiverbranchen er således selv indkøber af mange rådgivningsydelser, og vidensserviceerhverv er den største aftager af rådgivningsydelser, når der måles i forhold til branchens samlede køb.

EKSSPORTENS BETYDNING VOKSER

Eksporten udgør en voksende andel af den samlede omsætning hos rådgiverne. Siden 2009 har eksporten haft markant fremgang og har således stået for halvdelen af den samlede vækst i rådgiverbranchen. Alene i 2013 og 2014 voksede eksporten med næsten 15 pct. til et niveau på over

42 mia. kr. Med en gennemsnitlig stigning på seks pct. årligt de sidste ti år er eksportens andel af den samlede omsætning i rådgiverbranchen steget til at udgøre 23 pct. i 2014.

RÅDGIVERNES INTERNATIONALISERING

Lidt over 50 pct. af rådgiverne har aktiviteter, der rækker ud over Danmarks grænser. Mere end 60 pct. af rådgiverne med internationale aktiviteter eksporterer deres ydelser, og over halvdelen af rådgivervirksomhederne indgår i formelle og uformelle netværk og partnerskaber med udenlandske virksomheder, organisationer og institutioner. 35 pct. af rådgiverne har etableret udenlandske datterselskaber eller afdelinger i andre lande. Det er nødvendigheden af at følge med kunderne, adgangen til nye markeder og ønsket om at komme tættere på kunderne samt adgangen til nye samarbejdspartnere, der i høj grad begrundes rådgivernes øgede internationalisering. Over 80 pct. af rådgiverne har forventninger om at udvide deres internationale aktiviteter i de kommende år, mens 15 pct. forventer at fortsætte deres internationale aktiviteter i uændret omfang.

BESKÆFTIGELSEN ØGES FORTSAT

Rådgiverbranchen beskæftigede i slutningen af 2013 omkring 153.000 personer, hvilket er en fremgang på lidt mere end tre pct. i forhold til beskæftigelsesniveauet i slutningen af 2012. Beskæftigelsen er dermed steget med tiltagende styrke de seneste tre år, men er dog endnu ikke helt oppe på niveau med beskæftigelsen før krisen. Rådgiverne har i 2015 forventninger om fortsat beskæftigelsesfremgang. Hver fjerde rådgivervirksomhed forventer fremgang i beskæftigelsen på mere end ti pct., mens hver tredje har forventninger om en stigning på mellem to og ti pct.

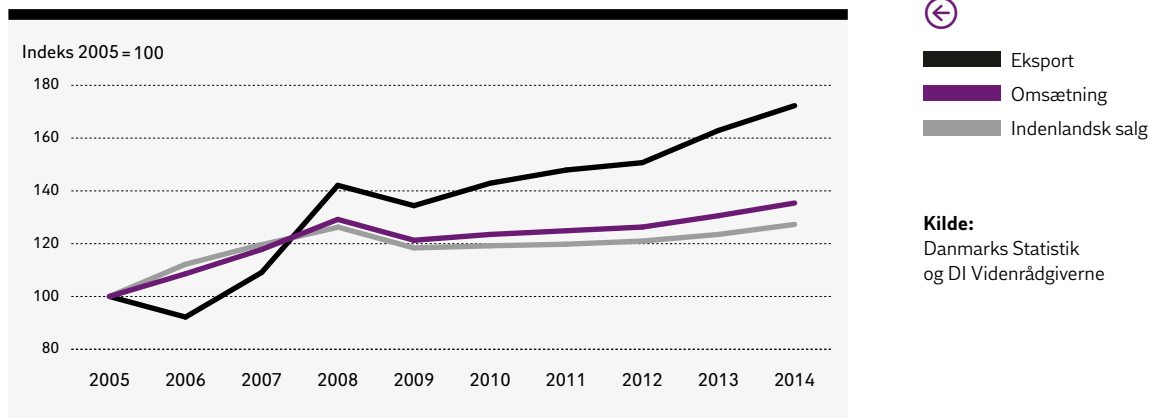
60 PCT. HAR EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE

Rådgiverbranchens vigtigste aktiv er de medarbejdere, som dagligt rådgiver og samarbejder med kunder på tværs af sektorer i erhvervslivet og den offentlige sektor. Medarbejderne er karakteriseret ved at have et højt kompetenceniveau, og uddannelsesniveaulet er højere end gennemsnittet af de beskæftigede i alle andre erhverv. Personer med en lang videregående uddannelse er den største gruppe af beskæftigede i rådgiverbranchen, og særligt uddannelsesretningerne inden for samfundsvidenskab, tekniske kandidatuddannelser, kunstneriske uddannelser og naturvidenskabelige uddannelser dominerer. Rådgiverne har dog også ansat en betydelig andel medarbejdere, som ikke har en erhvervskompetencegivende eller erhvervsfaglig uddannelse. De højtuddannede i rådgivervirksomhederne skaber dermed også arbejdspladser for beskæftigede uden erhvervskompetencegivende uddannelser eller med kortere uddannelser.

RÅDGIVERBRANCHEN I VÆKST

Omsætning i rådgiverbranchen er vokset ganske pænt siden 2005 med gennemsnitlig 3,4 pct. årligt. I perioden 2005 til 2008 steg omsætningen med næsten 30 pct. til et niveau på 175 mia. kr. I forlængelse af finanskrisen faldt omsætningen fra 2008 til 2009 med seks pct., og branchen har efterfølgende kæmpet for at komme tilbage på niveauet fra før krisen. Efter en årrække med moderat vækst er det i 2014 lykkedes branchen at vokse med fire pct., hvilket bringer branchen op på det højeste omsætningsniveau nogensinde på omkring 185 mia. kr.

Særligt eksporten vokser i rådgiverbranchen

Særligt eksporten er vokset i rådgiverbranchen, og selvom rådgivernes eksport i 2014 kun udgør 23 pct. af den samlede omsætning, har eksporten siden 2009 stået for halvdelen af den samlede vækst inden for rådgiverbranchen.

Rådgiverbranchen består af 11 delbrancher: IT-rådgivere, teknologiske rådgivere, rådgivende ingeniører inden for byggeri og anlægsarbejde, managementrådgivere, revision og skatterådgivere, markedsføring og kommunikationsrådgivere, advokater, arkitekter, IPR-rådgivere, designvirksomheder samt virksomheder inden for markedsanalyse og meningsmåling. Forskellen i størrelse og vækst blandt delbrancherne er betydelig, og de enkelte delbrancher vil blive belyst i det følgende.

Omsætning i rådgiverbranchen

Anm:

Definitionen af rådgiverbranchen og dens delbrancher er foretaget med udgangspunkt i Danmarks Statistiks branchekoder på laveste detaljeringsniveau. Alligevel vurderes det, at rådgiverbranchen defineret på denne måde omfatter mere end ren rådgivning.

Kilde:

Danmarks Statistik og DI Videnrådgiverne

Delbrancher	Omsætning i 2014 (mia. kr.)	Andel af branchens omsætning i 2014 (pct.)	Årlig procentvis vækst (gns.) 2005–2014
It-rådgivning	55,6	30,3	2,8
Teknologisk rådgivning	25,5	13,9	6,5
Rådgivning – bygge og anlæg	22,7	12,4	4,7
Managementrådgivning	17,2	9,4	6,0
Revision og skatterådgivning	15,4	8,4	2,9
Markedsføring og kommunikation	13,8	7,5	-2,9
Advokatvirksomhed	12,3	6,7	4,9
Arkitektvirksomhed	7,3	4,0	1,3
Anden forretningsservice, herunder IPR	7,9	4,3	6,1
Designvirksomhed	4,6	2,5	8,2
Markedsanalyse og meningsmåling	1,4	0,8	0,1
Rådgiverbranchen i alt	184	100	3,4

Rådgiverne skabte værdier for det danske samfund på over 100 mia. kr. i 2014, og siden 2009 har der været en vækst i rådgivernes samlede værdiskabelse på 2,3 pct. årligt. Det svarer til, at rådgiverne skaber værdier for 11 mia. kr. mere i 2014 sammenlignet med 2009. Særligt IT-rådgivning, advokater, managementkonsulenter og de rådgivende ingeniører inden for byggeri og anlægsvirksomhed har bidraget til den samlede vækst i værdiskabelsen. Den gennemsnitlige årlige vækst i værdiskabelsen var højest inden for designvirksomhed med knap 11 pct. svarende til en ændring på i alt en mia. kr. i perioden 2009–2014.

Værditilvækst i rådgiverbranchen

Delbrancher	Værditilvækst i 2014 (mio. kr.)	Andel af branchens værditilvækst i 2014 (pct.)	Årlig procentvis vækst (gns.) 2009–2014
It-rådgivning	31.424	29,5	3,7
Teknologisk rådgivning	13.343	12,5	-0,3
Rådgivning – bygge og anlæg	12.037	11,3	2,2
Revision og skatterådgivning	11.325	10,6	-1,3
Managementrådgivning	10.843	10,2	5,1
Advokatvirksomhed	9.715	9,1	3,8
Markedsføring og kommunikation	6.340	6,0	-1,0
Arkitektvirksomhed	4.133	3,9	1,1
Anden forretningsservice, herunder IPR	3.938	3,7	6,9
Designvirksomhed	2.389	2,2	10,9
Markedsanalyse og meningsmåling	1.045	1,0	-2,5
Rådgiverbranchen i alt	106.532	100	2,3

Anm:

Definitionen af rådgiverbranchen og dens delbrancher er foretaget med udgangspunkt i Danmarks Statistiks branchekoder på laveste detaljeringsniveau. Alligevel vurderes det, at rådgiverbranchen defineret på denne måde omfatter mere end ren rådgivning.

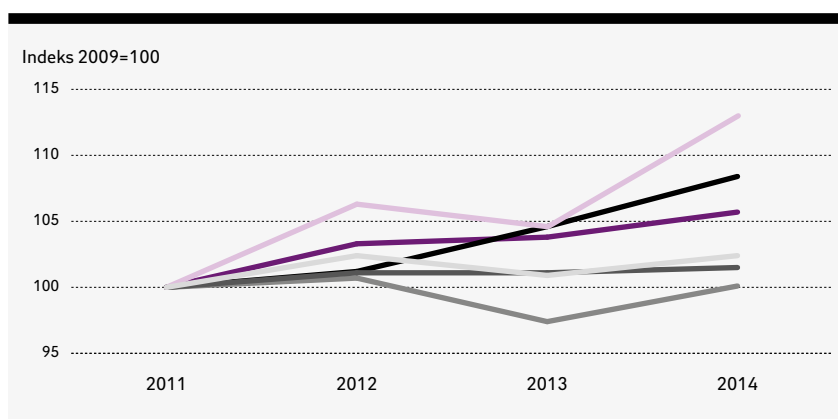
Kilde:

Danmarks Statistik og DI Videnrådgiverne

UDVIKLINGEN PÅ TVÆRS AF SEKTORER

Væksten i omsætningen har været særlig stærk i bygge- og anlægssektoren fra 2011 og frem. Også rådgiverbranchen har haft ganske pæn vækst, og denne vækst har ligget lidt over væksten i økonomien som helhed og også væksten for industrien og handelssektoren.

Omsætning på tværs af sektorer

- Erhverv i alt
- Rådgiverbranchen
- Information og kommunikation
- Handel
- Bygge og anlæg
- Industri

Kilde:

Danmarks Statistik og DI Videnrådgiverne

Rådgiverne stod for knap ni pct. af de værdier, der blev skabt i Danmark i 2014. Siden 2009 har den årlige stigning i værditilvæksten ligget på 2,3 pct., hvilket er større end værditilvæksten i industrien og på niveau med stigningstakterne for både handelsvirksomhed og bygge og anlægsbranchen. Værditilvæksten for alle erhverv lå lidt højere på 3,2 pct. årligt i perioden 2010 til 2014. Ser man bort fra energiforsyningsbranchen ligger væksten de seneste år i værditilvæksten på niveau med Erhverv i alt.

Værditilvækst på tværs af brancher

Kilde:
Danmarks Statistik
og DI Videnrådgiverne

Delbrancher	Indenlandsk omsætning i 2014 (mia. kr.)	Andel af branchens indenlandske omsætning i 2014 (pct.)	Årlig procentvis vækst (gns.) 2009–2014
Industri	195	15,7	0,7
Bygge- og anlæg	73	5,9	2,7
Handel	288	23,1	2,3
Information og kommunikation	71	5,7	1,9
Rådgiverbranchen i alt	105	8,5	2,3
Erhverv i alt ekskl. energiforsyning	107	92	2,3
Erhverv i alt	1.149	100	3,2

DI VIDENRÅDGIVERNE HAR EN FJERDEL AF ALLE RÅDGIVERE SOM MEDLEMMER

DI Videnrådgiverne er bedst repræsenteret hos de rådgivende ingeniører inden for byggeri og anlægsarbejde, hvor DI Videnrådgivernes medlemmer står for lidt over halvdelen af den samlede omsætning i branchen. Også blandt arkitekter, markedsanalyse og meningsmålingsvirksomheder og advokater er DI Videnrådgiverne stærkt repræsenteret. Der er på den anden side relativt få designvirksomheder og markedsførings- og kommunikationsbureauer, der er medlem af DI Videnrådgiverne. Set på den seneste 5 årsperiode er en relativ større andel rådgivervirksomheder blevet medlem af DI Videnrådgiverne, og i dag er knap en fjerdedel af samtlige rådgivervirksomheder medlem.

DI Videnrådgivernes medlemmers andel af samlet omsætning i rådgiverbranchen

Pct.	2009	2014
Advokatvirksomhed	23,5	35,0
Anden forretningsservice + IPR	7,8	11,2
Arkitektvirksomhed	-	46,3
Designvirksomhed	3,4	4,2
It-rådgivning, revision og skatterådgivning mv.	14,5	14,8
Managementrådgivning	19,7	27,0
Markedsanalyse og meningsmåling	22,2	46,2
Markedsføring og kommunikation	4,3	6,4
Rådgivning – bygge og anlæg	54,3	53,6
Teknologisk rådgivning	13,4	18,2
DI Videnrådgivernes medlemsandel	18,8	23,0

Anm:

Arkitektvirksomhederne er først blevet medlem af DI i 2014. Det har ikke været muligt at få tal for IT-rådgivning samt revision og skatterådgivning hver for sig på grund af fortrolighedshensyn

Kilde:

Danmarks Statistik og DI Videnrådgiverne

Måles der i forhold til virksomhedernes værdiskabelse, hvilket vil sige virksomhedernes omsætning fratrukket de køb, der bruges i produktionen (løn, husleje, indkøb af andre rådgiverydelser mv.), er DI Videnrådgivernes medlemmer mere værdiskabende end rådgivere, der ikke er medlem af DI Videnrådgiverne. Således skabes knap 30 pct. af værdierne i rådgiverbranchen af rådgivere medlem af DI Videnrådgiverne, mens 23 pct. af alle rådgivere er medlem af DI Videnrådgiverne.

DI Videnrådgivernes medlemmers andel af samlet bruttoværditilvækst i rådgiverbranchen

Amn:

Arkitektvirksomhederne er først blevet medlem af DI i 2014. Det har ikke været muligt at få tal for IT-rådgivning samt revision og skatterådgivning hver for sig på grund af fortrolighedshensyn

Kilde:

Danmarks Statistik og DI Videnrådgiverne

Pct.	2009	2014
Advokatvirksomhed	23,8	39,3
Anden forretningsservice, herunder IPR	12,6	18,6
Arkitektvirksomhed	-	63,8
Designvirksomhed	4,3	6,5
It-rådgivning, revision og skatterådgivning mv.	11,1	13,3
Managementrådgivning	26,0	36,9
Markedsanalyse og meningsmåling	34,5	51,2
Markedsføring og kommunikation	5,1	8,9
Rådgivning – bygge og anlæg	64,8	74,2
Teknologisk rådgivning	16,6	27,4
DI Videnrådgivernes medlemsandel	20,6	28,8

RÅDGIVERNE SÆLGER HOVEDSAGELIGT DERES YDELSER I DANMARK

Fælles for rådgivernes delbrancher er, at de primært omsætter deres ydelser til det danske marked. Den indenlandske omsætning i rådgiverbranchen udgjorde i 2014 knap 80 pct. af den samlede omsætning.

Indenlandsk omsætning for rådgiverbranchens delbrancher

Delbrancher	Indenlandsk omsætning i 2014 (mia. kr.)	Andel af branchens indenlandske omsætning i 2014 (pct.)	Årlig procentvis vækst (gns.) 2005-2014
It-rådgivning	43,5	30,7	3,6
Rådgivning – bygge og anlæg	18,7	13,2	4,7
Revision og skatterådgivning	14,4	10,2	2,5
Managementrådgivning	14,4	10,2	6,1
Advokatvirksomhed	11,6	8,2	4,6
Markedsføring og kommunikation	11,4	8,1	-4,1
Teknologisk rådgivning	10,7	7,6	0,8
Arkitektvirksomhed	6,6	4,7	1,0
Anden forretningsservice, herunder IPR	6,0	4,3	5,0
Designvirksomhed	3,4	2,4	7,0
Markedsanalyse og meningsmåling	0,9	0,6	-4,2
Rådgiverbranchen i alt	141,6	100	2,7

Anm:

Definitionen af rådgiverbranchen og dens delbrancher er foretaget med udgangspunkt i Danmarks Statistiks branchekoder på laveste detaljeringsniveau. Alligevel vurderes det, at rådgiverbranchen defineret på denne måde omfatter mere end ren rådgivning.

Kilde:

Danmarks Statistik og DI Videnrådgiverne

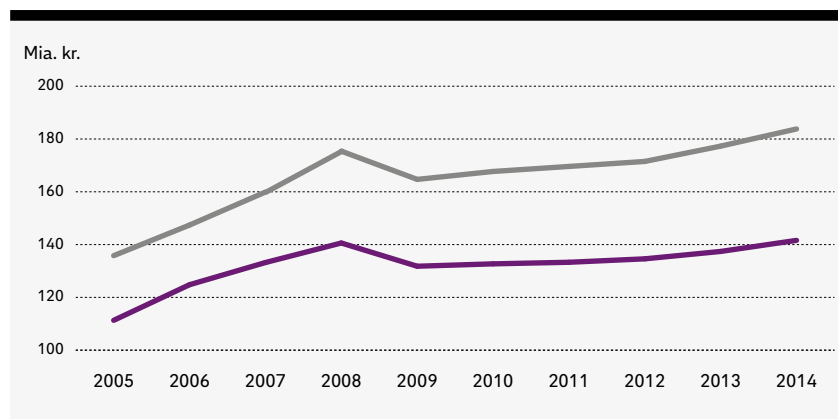
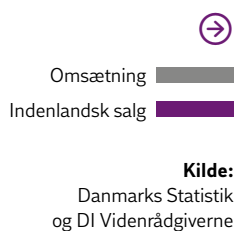
It-rådgivning er den største delbranche inden for rådgiverne, når der måles på indenlandsk omsætning. Branchen havde i 2014 en indenlandsk omsætning på næsten 44 mia. kr., hvilket svarer til 30 pct. af den indenlandske omsætning inden for rådgiverbranchen. De rådgivende ingeniører står for næsten 15 pct., mens delbranchen for markedsanalyse og meningsmåling står for knap en pct.

Den gennemsnitlige årlige vækst i den indenlandske omsætning for hele rådgiverbranchen de seneste ti år ligger på knap tre pct. Især designvirksomhederne og managementrådgiverne har oplevet stærk vækst i den indenlandske omsætning gennem tiårsperioden.

Efter markant vækst frem til 2008 faldt rådgiverbranchens samlede indenlandske omsætning med mere end seks pct. i 2009. Mens væksten i de

følgende år var meget svag, viser udviklingen i 2013 og 2014 mere positive takter med en vækst på mellem to og tre pct. årligt.

Omsætning i rådgiverbranchen

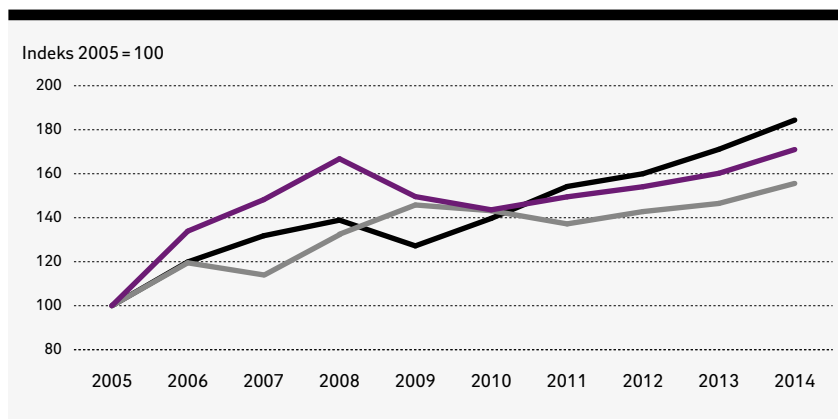
Væksten i den indenlandske omsætning hos rådgiverne i 2014 skyldes hovedsagelig stærk vækst hos it-rådgiverne, managementrådgiverne og de rådgivende ingeniører inden for bygge og anlægsarbejde.

UDVIKLING I DE FORSKELLIGE DELBRANCHER

Managementrådgiverne, designvirksomhederne og virksomheder inden for anden forretningsservice inkl. IPR har oplevet mærkbar vækst på det indenlandske marked de seneste ti år.

Managementrådgivernes omsætning på det indenlandske marked steg ganske betydeligt med knap 70 pct. i perioden fra 2005 til 2008. Herefter blev managementrådgivernes omsætningsfremgang i Danmark ramt af tilbagegang i både 2009 og 2010, hvor salget samlet set faldt med knap 14 pct. Managementrådgiverne har siden 2011 oplevet tiltagende positiv vækst fra vækstrater på mellem tre og fire pct. årligt til knap syv pct. i 2014. Branchen omsatte for lidt mere end 14 mia. kr. på hjemmemarkedet i 2014, og det er det højeste niveau nogensinde. Markedet for managementrådgivning er i dag også noget større end i 2008, eftersom flere ingeniørvirksomheder og revisionshuse mv. har egne afdelinger, der leverer managementrådgivning sideløbende med deres kerneydelser.

Brancher i vækst – indenlandsk omsætning

Managementrådgivning

Anden forretningsservice, herunder IPR

Designvirksomhed

Kilde:

Danmarks Statistik
og DI Videnrådgiverne

Designvirksomhederne har oplevet markant positiv vækst i den indenlandske omsætning i hele perioden 2005 til 2014, lige bortset fra et tilbageslag i 2009. Sammenlignet med omsætningen i 2005 har designvirksomhederne næsten fordoblet deres indenlandske omsætning i perioden frem mod 2014.

Delbranchen Anden forretningsservice, herunder IPR er samlet set vokset med 60 pct. siden 2005. Den indenlandske omsætning i delbranchen steg i årene fra 2005 til 2009 bortset fra et fald i 2007. Fra 2009 til 2011 faldt den indenlandske omsætning i delbranchen, og siden 2011 er den indenlandske omsætning for virksomheder inden for anden forretningsservice herunder IPR steget ganske pænt med tre til fire pct. årligt.

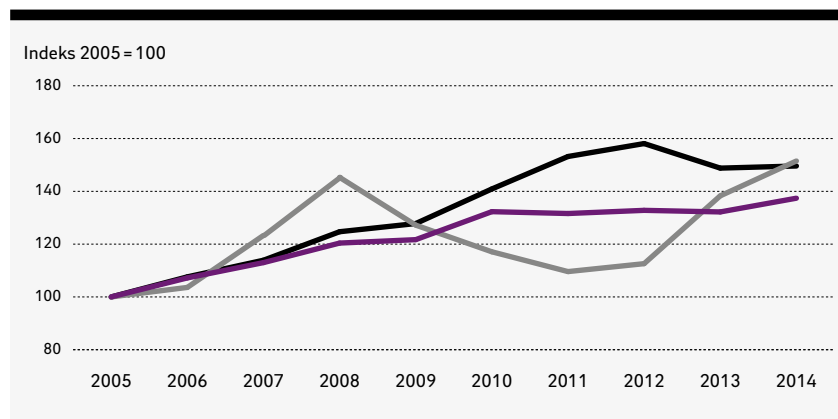
Advokatvirksomhederne er de eneste rådgivere, som samlet set ikke har oplevet tilbagegang i forbindelse med den finansielle krise i 2008. Advokaterne har år for år øget deres omsætning med gennemsnitligt ca. syv pct. i perioden 2005 til 2012. Den indenlandske omsætning faldt dog i 2013 med godt seks pct. og har ligget nogenlunde uændret i 2014.

It-rådgiverbranchen har fra 2005 og frem til 2010 oplevet høje vækstrater i den indenlandske omsætning. Fra 2011 og frem til 2013 er væksten dog fuldstændigt gået uden om it-rådgiverne, og den indenlandske omsætning var i hvert af årene på niveau med 2010. I 2014 har branchen dog oplevet en pæn positiv vækst på fire pct.

Brancher i vækst – indenlandsk omsætning

Kilde:
Danmarks Statistik
og DI Videnrådgiverne

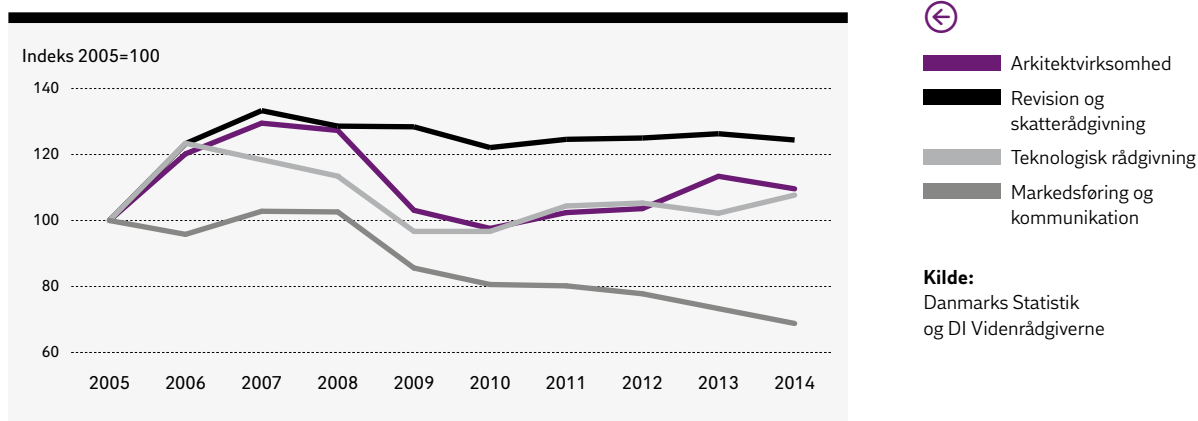
Efter en stærk vækst frem til 2008 oplevede de rådgivende ingeniører kraftige fald i den indenlandske omsætning helt frem til 2011 på samlet set 25 pct. Efter en svag stigning i 2012 oplevede de rådgivende ingeniører inden for bygge og anlægsvirksomhed for alvor positiv vækst igen i 2013 og 2014, hvor den indenlandske omsætning steg med 35 pct. til et niveau på omkring 19 mia. kr. Det er knap en mia. kr. over niveauet i 2008.

NOGLE DELBRANCHER KÆMPER FORTSAT MED DEN INDENLANDSKE OMSÆTNING

Virksomheder i delbranchen Teknologisk rådgivning oplevede ganske markant fremgang i 2005 med næsten 25 pct., men fra 2006 og frem til 2009 faldt omsætningen samlet set tilbage til et niveau under rekordåret 2006. Branchen kæmper fortsat med en omsætning, der ligger under niveauet fra rekordåret 2006, men der anes på det seneste mere positive takter, og i 2014 steg det indenlandske salg med omkring fem pct.

Brancher kæmper med den indenlandske omsætning

Arkitektvirksomhederne oplevede betydelig vækst i den indenlandske omsætning frem til 2007 på sammenlagt næsten 30 pct., når der måles i forhold til salget i 2005. Omsætningen faldt ganske lidt i 2008, men faldet fortsatte med betydelig styrke i 2009 og 2010. Væksten i arkitektbranchen er fortsat noget ustabil, og den indenlandske omsætningen har fortsat ikke nået niveauet fra 2007.

Delbranchen for Revision og skatterådgivning øgede den indenlandske omsætning markant frem til 2007, men oplevede herefter moderate fald frem til 2010, hvorefter niveauet i årene frem til 2014 har ligget nogenlunde uændret på mellem 14 og 15 mia. kr.

Virksomhederne inden for markedsførings- og kommunikationsbranchen oplever fortsat fald i den indenlandske omsætning. De moderate positive takter, der kunne registreres i omsætningsudviklingen på det indenlandske marked i 2007 og 2008, er blevet afløst af tilbagegang, og niveauet for omsætningen på det indenlandske marked i 2014 ligger over 30 pct. under niveauet i 2004.

VIDENRÅDGIVERNES KUNDER

Rådgivernes kunder består af et bredt udsnit af virksomheder og organisationer i den private og offentlige sektor. Ifølge DI Videnrådgivernes seneste medlemsundersøgelse¹ er den største aftager af rådgivning den private sektor. Således er 65 pct. af rådgivernes kunder private virksomheder, mens gennemsnitligt 35 pct. af kunderne kommer fra den offentlige sektor. Denne fordeling har ligget nogenlunde konstant siden 2010.

Det private marked fylder mest

Kilde:

Danmarks Statistik
og DI Videnrådgiverne

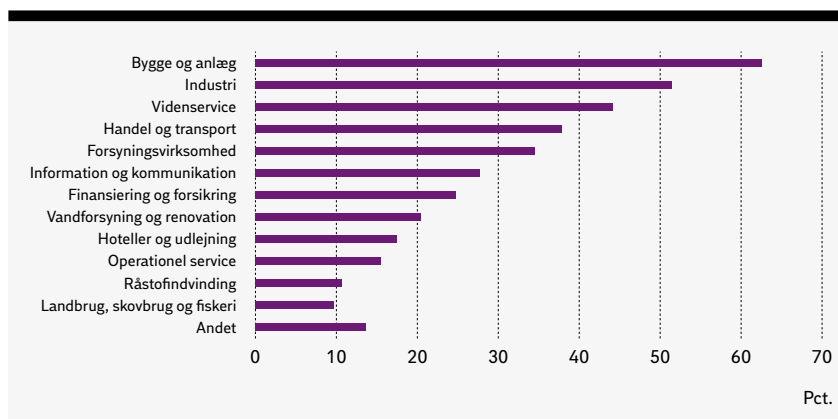
Pct.	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Salg til det private marked	58	68	63	65	64	64
Salg til det offentlige marked	42	32	37	35	36	36

Langt de fleste rådgivervirksomheder har salg til både den private og offentlige sektor. Således er det kun to pct. af virksomhederne, der alene sælger ydelser til det offentlige, mens 21 pct. alene sælger til private virksomheder. 77 pct. af rådgiverne løser således opgaver for både private virksomheder og offentlige institutioner.

To ud af tre af de virksomheder, der sælger ydelser til private virksomheder, har bygge- og anlægsbranchen som kunder, mens lidt over halvdelen sælger ydelser til industrien. Rådgiverne er karakteriseret ved, at de i høj grad leverer ydelser til hinanden, og således har næsten 45 pct. af rådgiverne andre rådgivere som kunder. Landbrug, skovbrug og fiskeri er den sektor, som rådgiverne leverer mindst til.

¹ DI Videnrådgivernes medlemsundersøgelse for 2015 er baseret på 205 besvarelser fra rådgivervirksomheder fra maj 2015. Resultaterne er nogenlunde repræsentative i forhold til både virksomhedsbranche og -størrelse.

Virksomhedernes salg til den private sektor

Spørgsmål:

Hvilke brancher i den private sektor har din virksomhed salg til?

Kilde:

DI Videnrådgivernes medlemsundersøgelse 2015

Omkring en fjerdedel af rådgivernes ydelser til kunder i den private sektor afsættes til virksomheder med op til 19 beskæftigede. En tredjedel af ydelserne sælges til private virksomheder med mellem 20 og 99 ansatte, mens omkring 40 pct. af rådgivernes salg sker til virksomheder med over 100 ansatte.

Rådgivernes kunder fordelt efter størrelse

Kundens antal ansatte	0 – 19	20 – 99	100+
Pct.	26	33	41

Spørgsmål:

Hvordan fordeler virksomhedens salg til den private sektor sig målt på kundernes størrelse?

Kilde:

DI Videnrådgivernes medlemsundersøgelse 2015

80 pct. af de virksomheder, der har salg til den offentlige sektor har salg til kommunerne, mens 60 pct. af rådgiverne leverer ydelser til institutioner inden for statens område, og 45 pct. leverer til regionerne.

PRIVATE KØBER MERE RÅDGIVNING END DET OFFENTLIGE

Private erhverv bruger lidt mere rådgivning sammenlignet med offentlige erhverv. Offentlige erhverv bruger godt 12 pct. af deres samlede indkøb på rådgivning, mens private erhverv anvender knap 13 pct. Offentlige erhverv anvender 60 pct. af sine indkøb af rådgivning på IT-konsulenter, mens private erhverv bruger en fjerdedel af indkøbene på IT-konsulenter og en fjerdedel af indkøbene på arkitekter og rådgivende ingeniører.

Offentlige og private erhvervs anvendelse af rådgivere

Kilde:

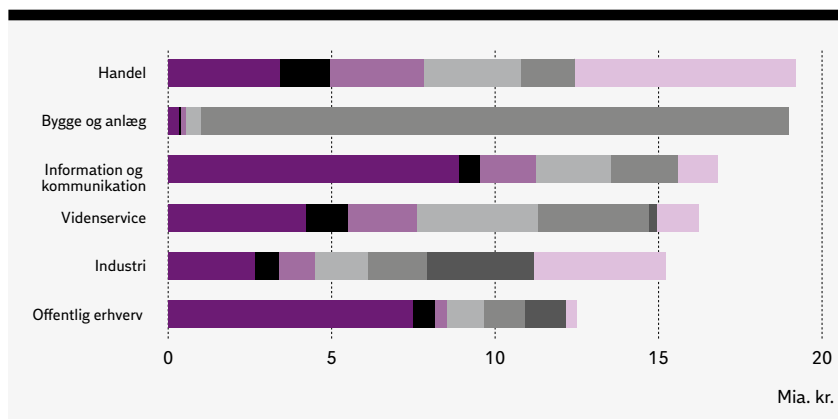
Danmarks Statistik og DI Videnrådgiverne

Andel i pct	Offentlige erhverv	Private erhverv	Alle erhverv
It-konsulenter mv.	60	26	29
Advokatvirksomhed	5	6	6
Revision og bogføring	3	11	10
Virksomhedskonsulenter	9	15	15
Arkitekter og rådgivende ingeniører	10	26	24
Forskning og udvikling, markedsførelse	10	3	4
Reklame- og analysebureauer	3	14	13
Samlet anvendelse, mia. kr.	12	125	137
Andel af samlet anvendelse i branchen, pct.	12,1	12,9	12,8

Rådgivernes største kunder er handelsvirksomheder. Handelsvirksomheder køber rådgivning for godt 19 mia. kr. om året. 35 pct. af købet er fra reklame- og analysebureauer, mens knap 20 pct. er indkøb af it-konsulenter, og rundt regnet 15 pct. er indkøb af virksomhedskonsulenter og rådgivning inden for revision og bogføring.

Bygge- og anlægsvirksomhed er rådgivernes andenstørste kunde, mens informations- og kommunikationsbranchen, vidensserviceerhverv og industrivirksomheder alle ligger med et forbrug på 15 mia. kr. årligt af rådgivningsydelse.

Anvendelse af videnrådgivning

Anm:

Seneste tal er fra 2011

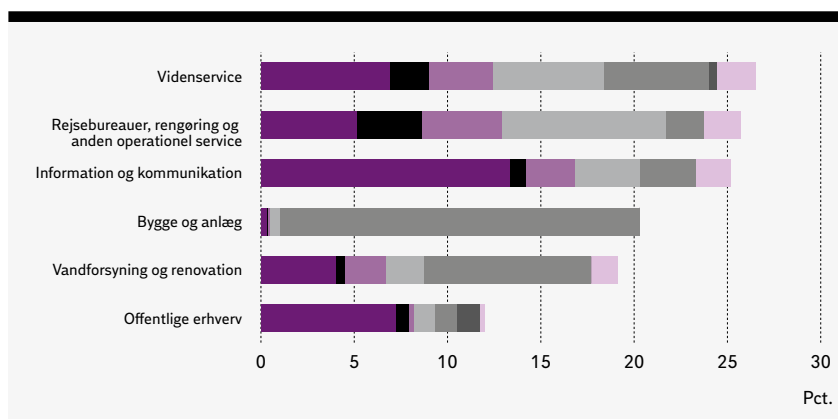
Kilde:

Danmarks Statistik og DI Videnrådgiverne

Bygge- og anlægssektoren køber rådgivning for knap 19 mia. kr. årligt. Heraf er 95 pct. køb af rådgivningsydelser fra arkitekter og rådgivende ingeniører. Hovedparten af indkøbet for hovedbranchen Information og kommunikation er it-konsulenter, hvilket også er tilfældet for Offentlige erhverv.

Rådgiverbranchen er selv indkøber af mange rådgivningsydelser. Vidensserviceerhverv er således den største aftager af rådgivningsydelser, når der måles i forhold til branchens samlede køb. Vidensserviceerhverv køber hovedsagelig ydelser hos it-konsulenter, virksomhedskonsulenter samt arkitekter og rådgivende ingeniører.

Anvendelse af rådgivning

Anm:

Seneste tal er fra 2011

Kilde:

Danmarks Statistik og DI Videnrådgiverne

ANVENDELSE AF RÅDGIVERE

Ved hjælp af input-output-tabeller (nationalregnskabstal) fra Danmarks Statistik er det muligt at opstille en opgørelse af anvendelsen af rådgivere i henholdsvis den private og offentlige sektor. De senest tilgængelige tal er fra 2011. Tallene giver et strukturelt billede af, i hvor høj grad der anvendes rådgivere på tværs af erhvervslivets sektorer.

I nationalregnskabet er det alene muligt at opdele rådgiverbranchen i følgende syv branchegrupperinger: advokatvirksomheder, arkitekter og rådgivende ingeniører, forskning og udvikling (markedsførelse), it-konsulenter mv., reklame og analysebureauer, revision og bogføring samt virksomhedskonsulenter. Det er denne brancheinddeling, der er anvendt i tabellerne oven for.

MASKIN- OG MEDICINALINDUSTRIEN ER STORE AFTAGERE AF RÅDGIVNINGSYDELSER

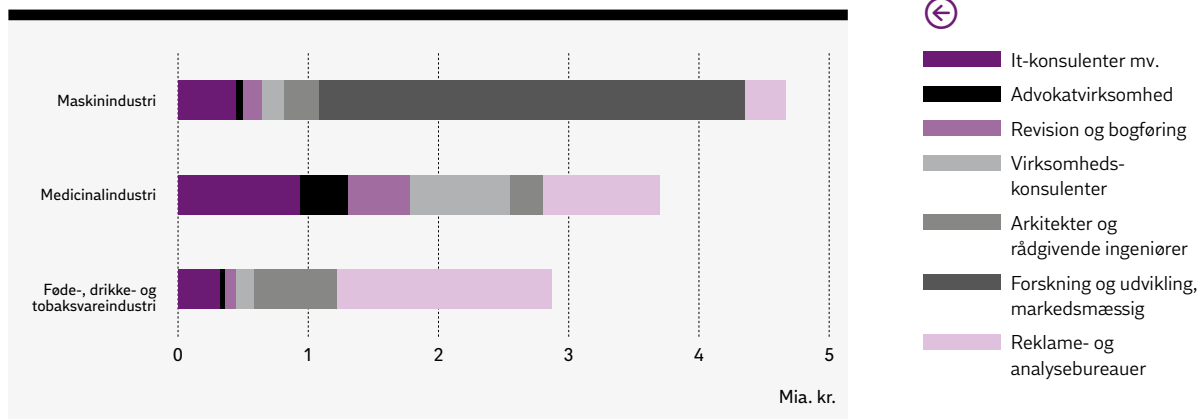
Maskinindustri, medicinalindustri samt drikke-, fødevarer- og tobaksvareindustri står for hovedparten af industriens anvendelse af rådgivere, svarende til 74 pct. af industriens samlede anvendelse.

Maskinindustrien anvender omkring fem mia. kr. på rådgivning, og de anvender overvejende rådgivere i forbindelse med markedsførelse, forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Medicinalindustrien køber rådgivere for knap fire mia. kr. årligt og anvender rådgivere inden for en bred vifte af rådgivningsydelser. Medicinalindustrien er den største industrielle køber af ydelser fra virksomhedskonsulenter og it-rådgivere.

Næsten 60 pct. af føde-, drikke- og tobaksvareindustriens anvendelse af rådgivning er inden for reklame og analyse. Sektoren har den største anvendelse af arkitekter og rådgivende ingeniører inden for industrien.

Industriens anvendelse af rådgivere

- It-konsulenter mv.
- Advokatvirksomhed
- Revision og bogføring
- Virksomhedskonsulenter
- Arkitekter og rådgivende ingeniører
- Forskning og udvikling, markedsmessig
- Reklame- og analysebureauer

Anm:

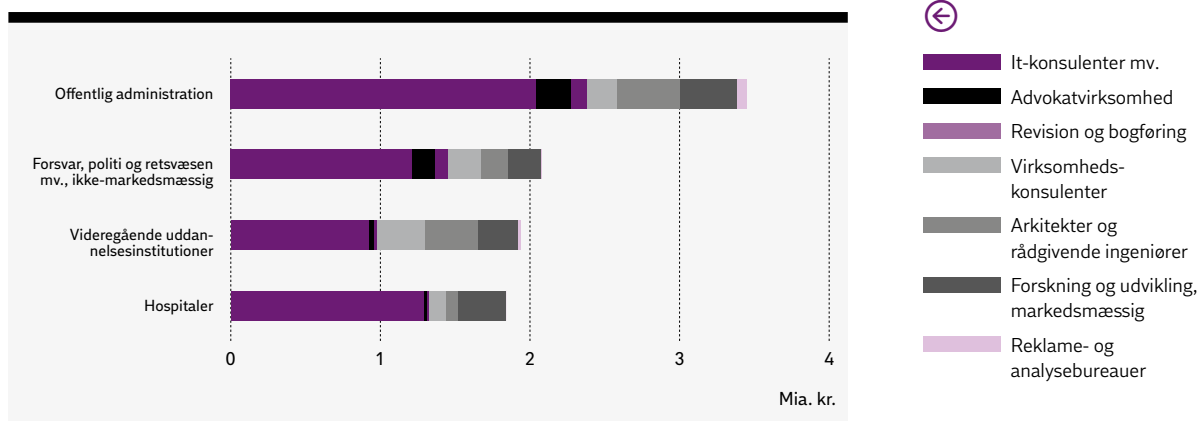
Seneste tal er fra 2011

Kilde:

Danmarks Statistik og DI Videnrådgiverne

Offentlige erhverv køber it-konsulentytelser for 7,5 mia. kr. årligt svarende til 60 pct. af deres brug af rådgivere. De offentlige erhvervs køb af virksomhedskonsulenter, arkitekter og rådgivende ingeniører samt markedsmessige forsknings- og udviklingsaktiviteter ligger alle på omkring 1,2 mia. kr. Der anvendes særligt mange rådgivere inden for offentlig administration.

Offentlige Erhvervs anvendelse af rådgivning

- It-konsulenter mv.
- Advokatvirksomhed
- Revision og bogføring
- Virksomhedskonsulenter
- Arkitekter og rådgivende ingeniører
- Forskning og udvikling, markedsmessig
- Reklame- og analysebureauer

Anm:

Seneste tal er fra 2011

Kilde:

Danmarks Statistik og DI Videnrådgiverne

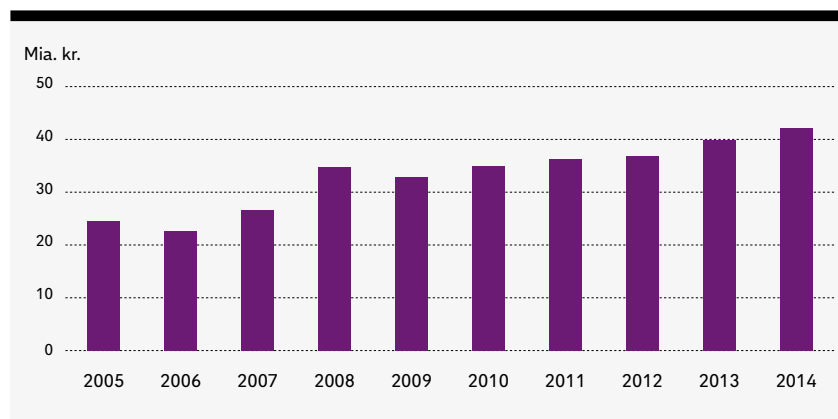
DANSK RÅDGIVNING I UDLANDET ER VOKSET BETYDELIGT

Eksporten udgør en voksende andel af den samlede omsætning hos rådgiverne. Siden 2009 har eksporten haft markant fremgang. Alene i 2013 og 2014 er eksporten vokset med knap 15 pct. til et niveau på over 42 mia. kr. i 2014. Det var særligt eksporten inden for teknologisk rådgivning, it-rådgivning og rådgivning omkring byggeri og anlægsarbejde, der i 2013 og 2014 voksede stærkt.

Kilde:
Danmarks Statistik
og DI Videnrådgiverne

Eksport i rådgiverbranchen

Den samlede eksport i rådgiverbranchen voksede med ti mia. kr. fra 2004 til 2008. Efter et fald i eksporten i 2009 nåede eksporten allerede i 2010 op på et højere niveau end før krisen.

INGENIØRERNE SIDDER TUNGT PÅ EKSPORTEN

Hvor den indenlandske omsætning er spredt mellem mange delbrancher inden for rådgiverbranchen, så er eksporten mere koncentreret omkring få delbrancher.

Eksporten i rådgiverbranchens delbrancher

Delbrancher	Eksport i 2014 (mia. kr.)	Andel af branchens eksport i 2014 (pct.)	Årlig procentvis vækst (gns.) 2005 – 2014
Teknologisk rådgivning	14,7	34,9	14,0
It-rådgivning	12,1	28,7	0,4
Rådgivning - bygge og anlæg	4,0	9,5	4,7
Managementrådgivning	2,8	6,7	5,2
Markedsføring og kommunikation	2,4	5,7	6,0
Anden forretningsservice, herunder IPR	1,9	4,5	10,7
Designvirksomhed	1,2	2,9	12,1
Revision og skatterådgivning	1,0	2,3	14,5
Arkitektvirksomhed	0,7	1,8	4,2
Advokatvirksomhed	0,7	1,7	12,2
Markedsanalyse og meningsmåling	0,6	1,4	14,2
Rådgiverbranchen i alt	42,2	100	6,2

Amn:

Definitionen af rådgiverbranchen og dens delbrancher er foretaget med udgangspunkt i Danmarks Statistiks branchekoder på laveste detaljeringsniveau. Alligevel vurderes det, at rådgiverbranchen defineret på denne måde omfatter mere end ren rådgivning.

Kilde:

Danmarks Statistik og DI Videnrådgiverne

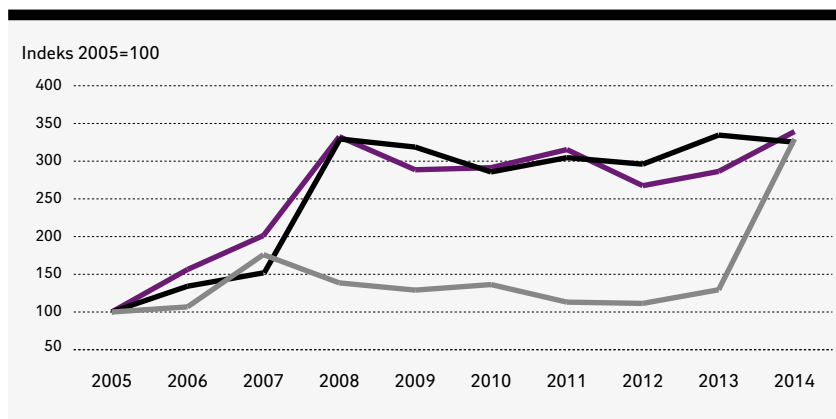
De to delbrancher med den største eksport i 2014 var teknologisk rådgivning og it-rådgivning med en eksport på henholdsvis omkring 15 mia. kr. og 12 mia. kr. Disse to delbrancher stod for næsten to tredjedele af den samlede eksport i rådgiverbranchen.

Den gennemsnitlige årlige vækstrate for eksporten i rådgiverbranchen de seneste ti år er på godt seks pct. Særligt eksporten af teknologisk rådgivning har oplevet markant vækst gennem en lang årrække. Andre brancher som revision og skatterådgivning samt virksomheder inden for markedsanalyse- og meningsmåling har også oplevet ganske markant gennemsnitlig årlig vækst i eksporten gennem de seneste ti år – væksten i brancherne sker dog fra et lavt niveau.

UDVIKLING I EKSPORTEN FOR DE ENKELTE DELBRANCHER

Rådgiverbranchens eksportfremgang drives i høj grad af delbranchen for teknologisk rådgivning, der de seneste ti år er vokset med gennemsnitligt 14 pct. om året. Eksporten i branchen voksede ganske betydeligt frem til 2008 og har siden forholdt sig nogenlunde i ro. Den kraftige vækst frem til 2008 kan dog i nogen grad tilskrives at flere eksporterende virksomheder er kommet med i statistikken.

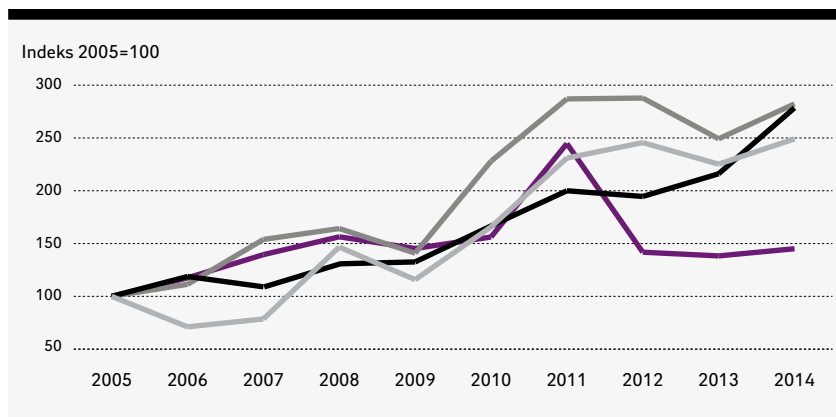
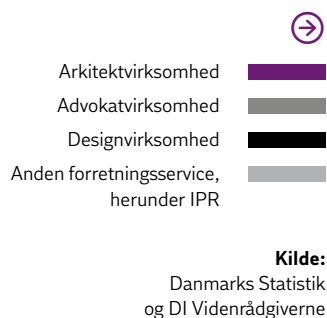
Stærk fremgang i eksporten i flere delbrancher

Eksporten i branchen for revision og skatterådgivning samt markedsanalyse- og meningsmålingsvirksomheder er vokset nogenlunde lige så stærkt som inden for branchen teknologisk rådgivning. Stigningen er dog sket fra et relativt lavt niveau.

Designvirksomhederne har også oplevet ganske betydelig vækst i perioden 2005 frem til 2014, kun afbrudt af et fald i 2007. Samlet set er eksporten inden for design næsten tredoblet fra 2005 til 2014.

Pæn vækst i eksporten i flere delbrancher

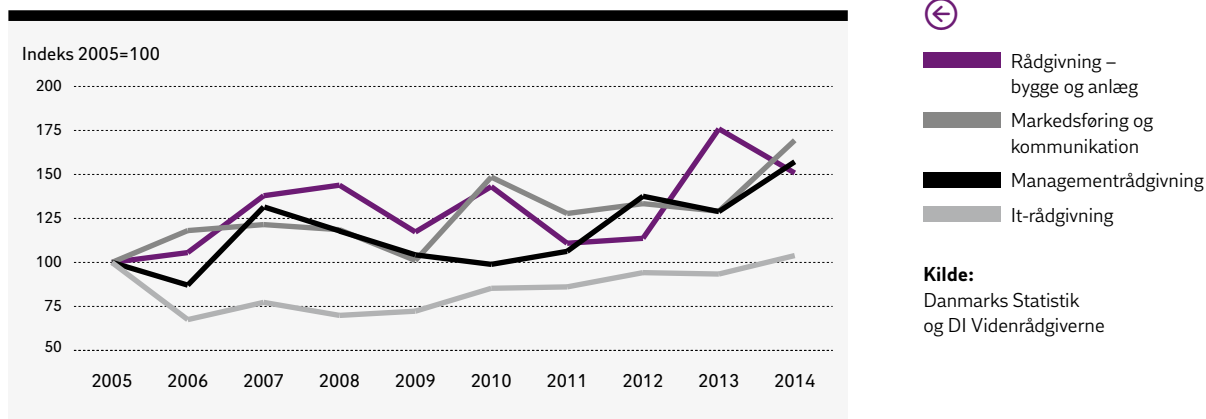
Eksporten hos advokatvirksomhederne er også vokset stærkt i perioden 2005 til 2014 med samlet set knap 200 pct. Eksporten hos advokatvirksomhederne udgør dog også en begrænset del af advokaternes samlede omsætning.

Eksporتن hos arkitektvirksomhederne steg ganske pænt frem til 2008 med samlet set næsten 60 pct. I 2011 steg eksporten ekstraordinært til et niveau på 1,3 mia. kr. Eksporten er efterfølgende bragt ned på niveauet fra før 2011 og ser ud til at have stabiliseret sig på et niveau på omkring 700 mio. kr. på årsbasis. Det skal tages i betragtning, at leverancer fra danske virksomheder, der er etableret i udlandet ikke fremgår af statistikken som værende eksport fra Danmark.

Managementrådgiverne oplevede vækst i eksporten frem til 2007, men stagnerede herefter frem til 2011. I 2012 og 2014 er eksporten igen kommet i ganske betydelig fremgang med vækstrater på henholdsvis 30 og 22 pct.

Eksporتن i delbranchen for Markedsføring og kommunikation har i perioden 2005 til 2009 bevæget sig omkring et niveau på 1,6 mia. kr. årligt. De senere år ses der ganske pæne stigninger i eksporten, og den nåede i 2014 op på 2,4 mia. kr.

Vækst i eksporten i flere delbrancher

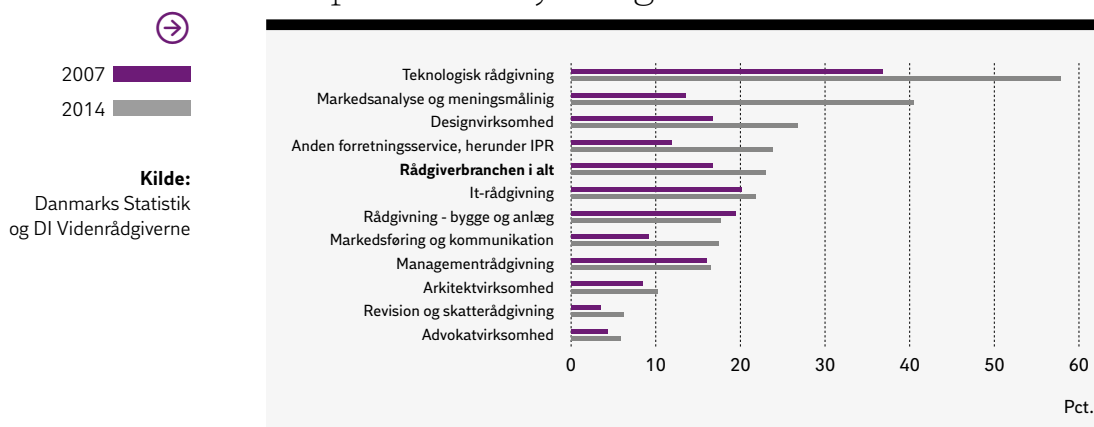
It-rådgivernes eksport har efter et betydeligt fald i 2006 været i moderat vækst og er gennemsnitligt vokset med 5,5 pct. fra 2007 til et niveau på 11 mia. kr. i 2014. De rådgivende ingeniørvirksomheder inden for byggeri og anlægsarbejde oplevede pæn fremgang i eksporten frem til 2008. I forbindelse med den finansielle krise faldt eksporten betydeligt i 2009, og ingeniørerne har siden kæmpet med at få eksporten op på niveauet i 2008. Det skete i 2013, hvor eksporten toppede med knap fem mia. kr. Siden er eksporten faldet lidt tilbage igen, men niveauet er fortsat noget højere end i 2008. Det skal også tages i betragtning, at mange ingeniørvirksomheder i dag har etableret sig flere steder i Europa, USA, Mellemøsten og Asien, og derfor i stigende grad leverer deres ydelser via lokale kontorer.

EKSPORTEN BLIVER STADIG MERE VIGTIG

Eksporthen udgør en stadig større andel af den samlede omsætning for de enkelte delbrancher. Således er eksportandelen for alle delbrancher steget siden 2007, dog bortset fra de rådgivende ingeniører inden for byggeri og anlægsarbejder. Eksportandelen for den samlede rådgiverbranche er steget med seks procentpoint siden 2007, så den gennemsnitlige eksportandel i 2014 udgør 23 pct.

Virksomheder inden for teknologisk rådgivning indhentede i 2014 størstedelen af omsætningen fra eksport. Eksportandelen for denne delbranche udgjorde næsten 60 pct. og er dermed den mest eksporterende delbranche inden for rådgiverbranchen. Eksportandelen for delbranchen er siden 2007 vokset med 21 procentpoint.

Eksporthens betydning vokser

Eksporthandelen for delbranchen markedsanalyse og meningsmåling er øget med 27 pct. til omkring 40 pct. i 2007 og er dermed delbranchen med den næsthøjeste eksportandel i rådgiverbranchen.

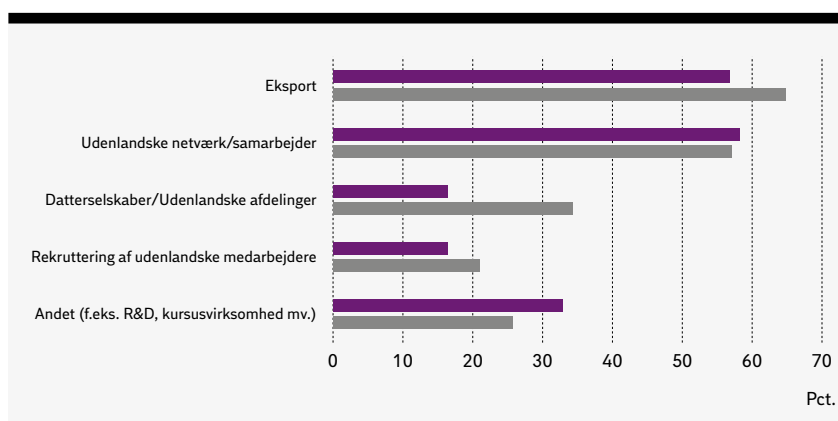
På trods af den finansielle krise og den efterfølgende langvarige økonomiske afmatning har rådgiverne i perioden 2007 til 2014 øget deres eksport med samlet set godt 15 mia. kr., og eksportandelen er vokset i alle delbrancher, dog med undtagelse af de rådgivende ingeniører inden for bygge- og anlægsbranchen.

RÅDGIVERNES INTERNATIONALE AKTIVITETER

DI Videnrådgiverne har i medlemsundersøgelsen fra maj 2015 spurgt virksomhederne om deres internationale aktiviteter. Lidt over 50 pct. angiver, at de har aktiviteter, der rækker ud over Danmarks grænser, hvilket er lidt højere end i 2012. Rådgivernes internationalisering er derfor blevet et vigtigt element i virksomhedernes strategiske overvejelser og for den fremtidige vækst i branchen.

Rådgivernes internationalisering viser sig gennem eksport, udenlandske samarbejder og netværk, etablering af datterselskaber eller afdelinger i udlandet og gennem rekruttering af udenlandske medarbejdere mv.

Virksomhedernes aktiviteter i udlandet

2012
2015

Spørgsmål:

Hvilke udenlandske aktiviteter har din virksomhed?

Kilde:

DI Videnrådgivernes medlemsundersøgelse 2012 og 2015

Mere end 60 pct. af rådgiverne med internationale aktiviteter eksporterer deres ydelser, mens omkring 55 pct. arbejder gennem internationale netværk eller samarbejder. Over halvdelen af rådgivervirksomhederne indgår således i forskellige formelle og uformelle netværk og partnerskaber med udenlandske virksomheder, organisationer og institutioner, herunder blandt andet udenlandske universiteter og forskningsmiljøer.

Omkring 35 pct. af rådgiverne har etableret udenlandske datterselskaber eller afdelinger i andre lande. Og ca. en femtedel virksomhederne har rekrutteret udenlandske medarbejdere. Det skal nævnes, at aktiviteterne ikke er udtømmende for internationaliseringen i rådgiverbranchen, men de giver dog et billede af rådgivernes primære internationale aktiviteter.

Internationalisering af virksomheden er i høj grad eller i nogen grad en del af virksomhedens forretningsstrategi for to tredjedel af de virksomheder, der har internationale aktiviteter. For 95 pct. af virksomhederne er internationalisering i et eller andet omfang en del af virksomhedens forretningsstrategi.

Bevæggrunde for virksomhedernes internationale aktiviteter

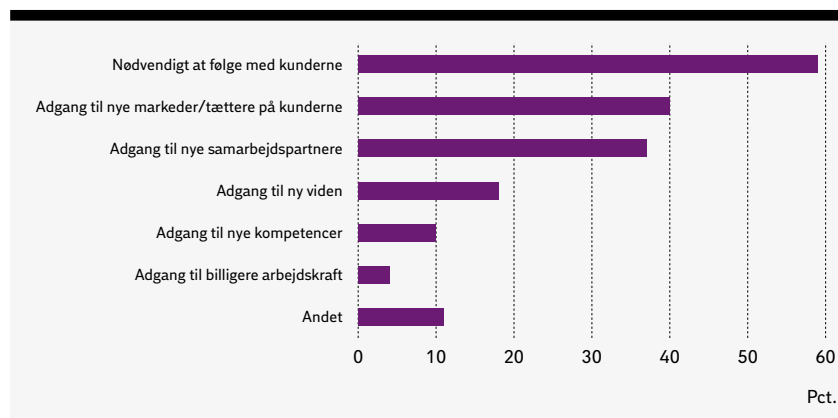

Spørgsmål:

Hvad er de vigtigste bevæggrunde for din virksomheds internationale aktiviteter?

Kilde:

DI Videnrådgivernes medlemsundersøgelse 2012 og 2015

Det er i meget stor grad nødvendigheden af at følge med kunderne, der begrundes virksomhedernes internationale aktiviteter. Således er bevæggrunden for internationalisering for knap 60 pct. af rådgiverne, at det er nødvendigt at følge med kunderne. 40 pct. har internationale aktiviteter, fordi det skaber adgang til nye markeder, og virksomhederne kommer tættere på kunderne. For knap 40 pct. af rådgiverne er det adgangen til nye samarbejdspartnere, der er årsag til deres internationale aktiviteter. Adgang til ny viden eller adgang til nye kompetencer ligger bag en femtedel af rådgivernes internationale aktiviteter. Adgangen til billigere arbejdskraft ligger bag fire pct. af rådgivernes internationalisering.

Virksomhedernes udfordringer ved internationale aktiviteter

I høj grad

I nogen grad

I mindre grad

Slet ikke

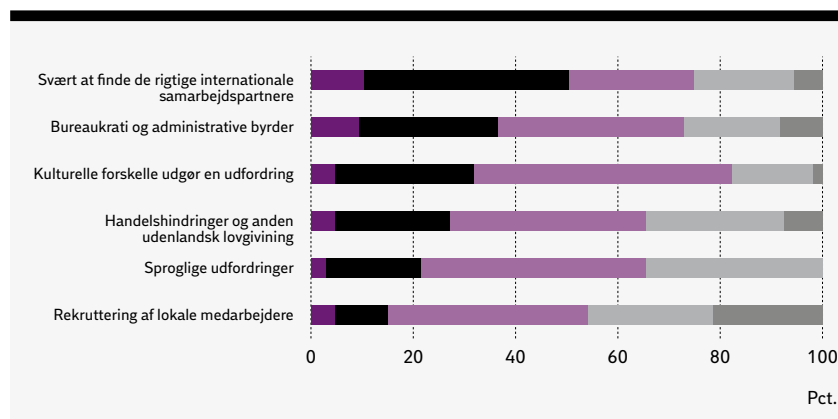
Ved ikke

Spørgsmål:

I hvor høj grad oplever du følgende udfordringer ved jeres internationale aktiviteter?

Kilde:

DI Videnrådgivernes medlemsundersøgelse 2015

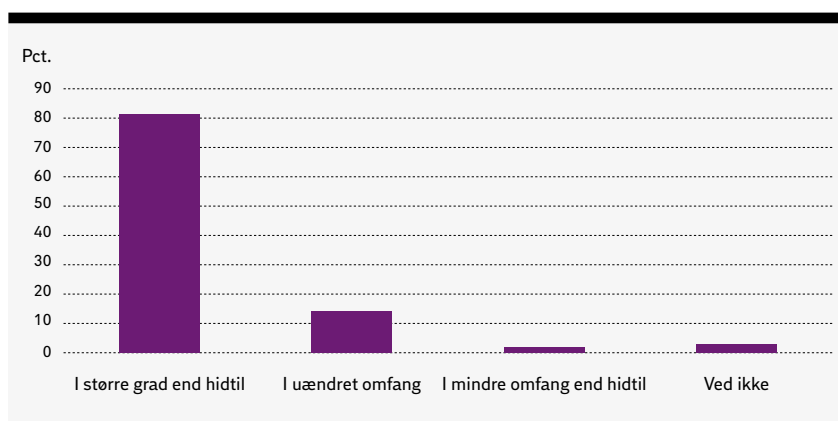

De internationale relationer har dermed til formål at skabe forretning og salg, søge ny viden og erfaring på tværs af lande og i mindre grad at reducere omkostninger. Det er særligt på de nære markeder i Norden, i Vesteuropa og i Asien, rådgiverne har internationale aktiviteter.

Barrierer i forhold til at finde udenlandske samarbejdspartnere, bureaukrati og administrative byrder i udlandet samt kulturelle forskelle udgør en barriere, når rådgiverne søger udenlands. Tilsvarende skal der tages højde for handelshindringer og anden udenlandsk lovgivning, når man søger udenlands. På den anden side, er det i mindre grad forekommende, at rekruttering af lokale medarbejdere og sproglige udfordringer udgør en barriere for rådgivernes internationale aktiviteter.

Langt hovedparten af rådgiverne – godt 80 pct. – har forventninger om at udvide deres internationale aktiviteter i de kommende år, mens omkring 15 pct. mener, de vil fortsætte deres internationale aktiviteter i uændret omfang. to pct. angiver at ville mindske deres internationale aktiviteter i løbet af de kommende tre år.

Forventning til internationale aktiviteter de kommende tre år

Spørgsmål:

Hvordan forventer du samlet set omfanget af din virksomheds internationale aktiviteter vil udvikle sig de kommende tre år?

Kilde:

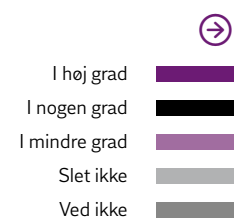
DI Videnrådgivernes medlemsundersøgelse 2015

UDFORDRINGER VED REKRUTTERING AF UDENLANDSKE ARBEJDERE TIL DANMARK

Rådgivervirksomhederne har i højere og højere grad brug for at kunne tiltrække uddannet, herunder højtuddannet, arbejdskraft til Danmark for at få tilført nødvendige specialistkompetencer, sprogkompetencer, kulturel viden osv.

De fleste rådgivervirksomheder rekrutterer udenlandske medarbejdere fra Norden og Vesteuropa. Asien og Østeuropa er også populære, når rådgivere skal finde udenlandske medarbejdere.

Virksomhedernes udfordringer ved rekruttering af udenlandske medarbejdere til Danmark

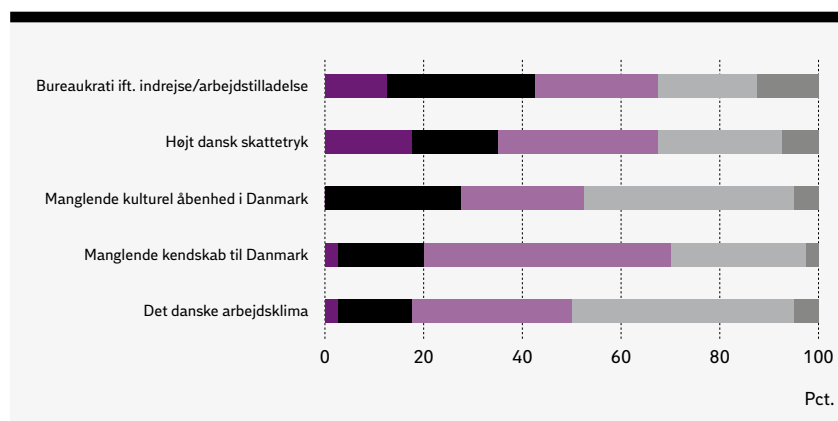

Spørgsmål:

I hvor høj grad oplever I følgende udfordringer ved rekruttering af udenlandske medarbejdere til Danmark?

Kilde:

DI Videnrådgivernes medlemsundersøgelse 2015

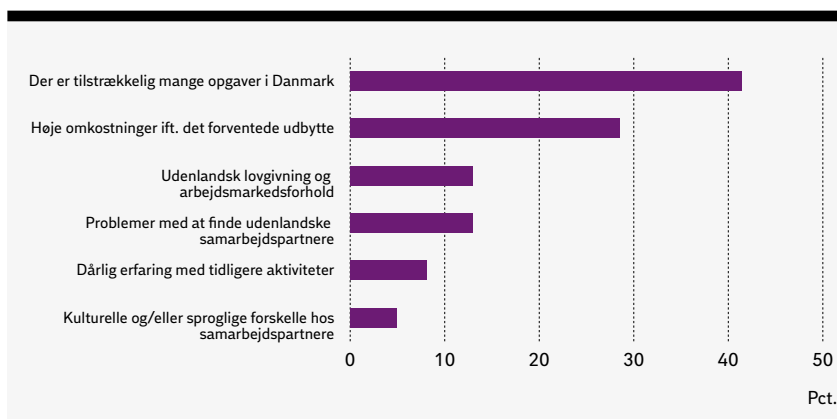
Den væsentligste udfordring for at kunne rekruttere udenlandske medarbejdere til landet er bureaukrati i forbindelse med indrejse og udstedelse af arbejdstilladelse og det høje danske skattetryk.

ÅRSAGER TIL FRAVALG AF INTERNATIONALE AKTIVITETER

Godt 40 pct. af de virksomheder, der ikke har internationale aktiviteter, angiver, at den primære årsag til dette skyldes tilstrækkeligt mange opgaver i Danmark. Knap 30 pct. angiver, at omkostningerne er for høje i forhold til et forventet udbytte, mens omkring 15 pct. svarer, at udenlandsk lovgivning og arbejdsmarkedsforhold og problemer med at finde udenlandske samarbejdspartnere er årsagen til fravalget af internationale aktiviteter.

Årsager til virksomhedernes tilbageholdenhed med internationale aktiviteter

Spørgsmål:

Hvorfor har din virksomhed holdt sig tilbage med aktiviteter på udenlandske markeder?

Kilde:

DI Videnrådgivernes medlemsundersøgelse 2015

BESKÆFTIGELSEN VOKSER

Rådgiverbranchen beskæftigede ultimo 2013 omkring 153.000 personer, hvilket er en fremgang på lidt mere end tre pct. i forhold til beskæftigelsesniveauet ultimo 2012. Beskæftigelsen er således steget gennem de seneste tre år med tiltagende styrke.

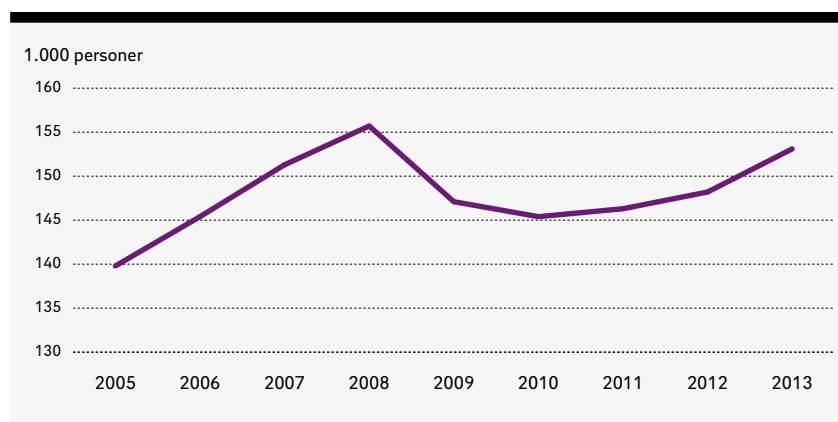
Beskæftigelsen i rådgiverbranchen

Amn:

Tallene bygger på RAS-statistikken

Kilde:

Danmarks Statistik og DI Videnrådgiverne

Fra 2005 til 2008 steg beskæftigelsen i rådgiverbranchen i gennemsnit med omkring fire pct. årligt til et niveau i 2008 på godt 156.000 personer. Branchen blev hårdt ramt af den finansielle krise og efterfølgende økonomiske afmatning, og beskæftigelsen faldt fra 2008 og frem til 2010 med samlet set syv pct. til et niveau på 147.000 personer.

Beskæftigelse i rådgiverbranchens delbrancher

Personer	2010	2013	Ændring 2010 – 2013	Ændring 2010 – 2013 (pct.)
It-rådgivning	38.232	40.647	2.415	6,3
Revision og skatterådgivning	19.055	18.543	-512	-2,7
Teknologisk rådgivning	13.667	16.173	2.506	18,3
Rådgivning – bygge og anlæg	14.810	15.617	807	5,4
Managementrådgivning	13.812	15.110	1.298	9,4
Markedsføring og kommunikation	13.091	13.101	10	0,1
Advokatvirksomhed	12.582	11.933	-649	-5,2
Arkitektvirksomhed	7.619	7.838	219	2,9
Anden forretningsservice, herunder IPR	5.615	6.605	990	17,6
Designvirksomhed	4.615	5.494	879	19,0
Markedsanalyse og meningsmåling	2.314	2.086	-228	-9,9
Rådgiverbranchen i alt	145.412	153.147	7.735	5,3

Kilde:

 Danmarks Statistik
 og DI Videnrådgiverne

It-rådgivning er den delbranche inden for rådgiverbranchen, der beskæftiger flest personer. Denne delbranche står for godt en fjerdedel af den samlede beskæftigelse i rådgiverbranchen med lidt over 40.000 ansatte.

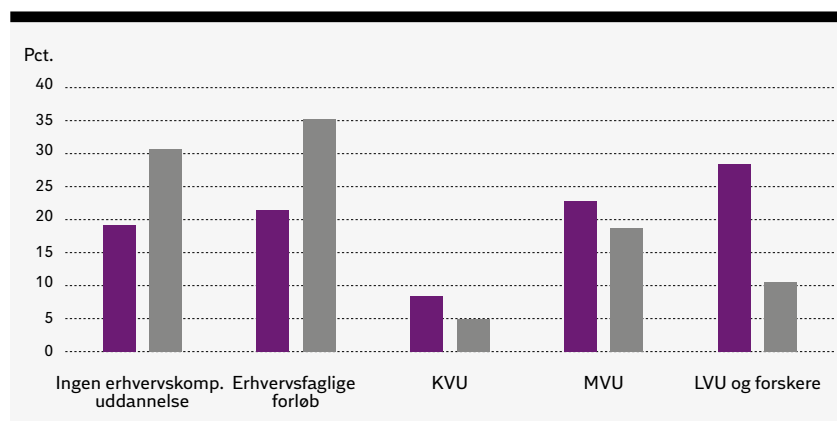
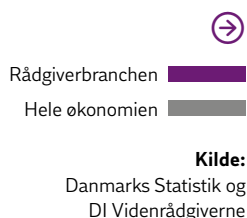
Rådgiverbranchen har samlet set øget beskæftigelsen med knap 8.000 personer i perioden 2010 til 2013 og der har særligt været fremgang i inden for it-rådgivning, teknologisk rådgivning og managementrådgivning, når der måles på antal ansatte. Selvom beskæftigelsesfremgangen inden for brancherne anden forretningsservice, herunder IPR, og designvirksomhed har været under 1.000 personer gennem de seneste tre år, svarer det til en ganske betydelig fremgang inden for brancherne på lige knap 20 pct.

Beskæftigelsen i delbrancherne for markedsføring og kommunikation, advokatvirksomhed, revision og skatterådgivning har alle oplevet tilbagegang i beskæftigelsen siden 2010.

UDDANNELSESNIVEAUET BLANDT RÅDGIVERNE ER HØJT

Rådgiverbranchens vigtigste aktiv er de medarbejdere, som dagligt rådgiver og samarbejder med kunder på tværs af sektorer i erhvervslivet og den offentlige sektor. Medarbejderne er karakteriseret ved at have et højt kompetenceniveau, og uddannelsesniveaulet er højere end gennemsnittet af de beskæftigede i alle erhverv. Personer med en lang videregående uddannelse er den største gruppe af beskæftigede i rådgiverbranchen.

Uddannelsesniveauer i rådgiverbranchen

28 pct. af de beskæftigede inden for rådgiverbranchen har en lang videregående uddannelse eller er forskere, hvor det tilsvarende tal for hele økonomien er ti pct. Rådgiverne har også relativt flere beskæftigede med en mellemlang videregående uddannelse og en kort videregående uddannelse sammenlignet med økonomien generelt, mens de har færre ansat uden kompetencegivende uddannelse eller en erhvervsfaglig uddannelse.

Uddannelsesniveauer i rådgiverbranchens delbrancher

Delbrancher, pct.	Ingen erhvervskomp. uddannelse	Erhvervsfaglige forløb	KVU	MVU	LVU og forskere
Arkitektvirksomhed	9	10	3	30	48
Advokatvirksomhed	20	23	3	10	45
Managementrådgivning	18	15	6	26	35
Rådgivning – bygge og anlæg	9	17	8	38	27
IT-rådgivning	19	22	13	19	27
Teknologisk rådgivning	10	24	12	28	25
Revision og skatterådgivning	22	28	5	22	24
Anden forretningsservice – herunder IPR	29	25	8	17	21
Markedsanalyse og meningsmåling	48	9	4	17	21
Designvirksomhed	26	23	9	23	20
Markedsføring og kommunikation	34	22	7	18	18
Rådgiverbranchen i alt	19	21	8	23	28
Alle erhverv	31	35	5	19	10

Kilde:

 Danmarks Statistik
 og DI Videnrådgiverne

Arkitektvirksomheder er den delbranche blandt rådgiverne, der har flest beskæftigede med en lang videregående uddannelse. Næsten halvdelen af de beskæftigede inden for denne delbranche har en lang videregående uddannelse, mens knap 30 pct. har en mellemlang videregående uddannelse.

Beskæftigede hos advokatvirksomhederne og managementrådgivervirksomhederne er ligeledes kendetegnet ved et meget højt uddannelsesniveau, hvor henholdsvis 45 pct. og 35 pct. af de beskæftigede har en lang videregående uddannelse.

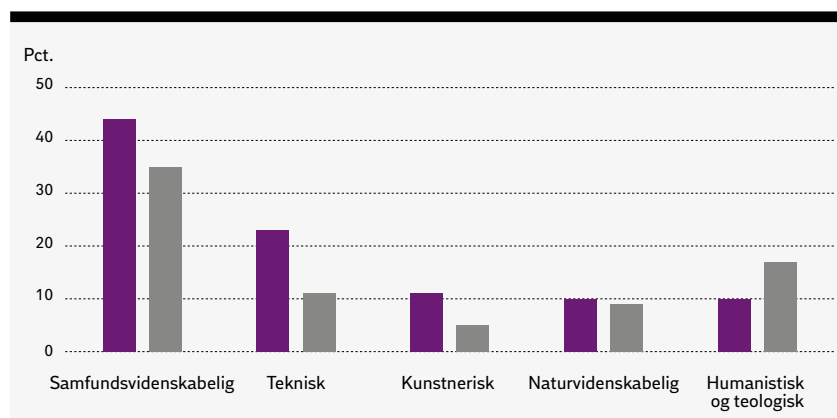
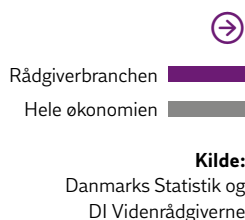
Delbranchen for markedsanalyse og meningsmåling har en relativ stor del beskæftigede uden erhvervskompetencegivende uddannelse. Det skyldes, at delbranchen beskæftiger en del studerene i call-centre mv.

Hos de rådgivende ingeniører har omkring 40 pct. af de beskæftigede en mellemlang videregående uddannelse. Andelen er ligeledes høj inden for teknologirådgivning, hvor knap 30 pct. har en mellemlang videregående uddannelse. Begge delbrancher har et relativt stort antal ingeniører ansat, heraf mange diplomingeniører med en bachelorgrad (MVU).

Alle delbrancher har også en betydelig andel af beskæftigede uden en erhvervskompetencegivende uddannelse eller med en erhvervsfaglig uddannelse. De højtuddannede i rådgivervirksomhederne skaber dermed arbejdspladser for beskæftigede uden erhvervskompetencegivende uddannelser eller med kortere uddannelser.

Der er særligt fire uddannelsesretninger, som dominerer inden for rådgiverbranchens ansatte med en lang videregående uddannelse. Det drejer sig om lange videregående uddannelser inden for samfundsvidenskab, tekniske kandidatuddannelser, kunstneriske kandidatuddannelser og naturvidenskabelige kandidatuddannelser.

Kandidater fordelt på uddannelsestype

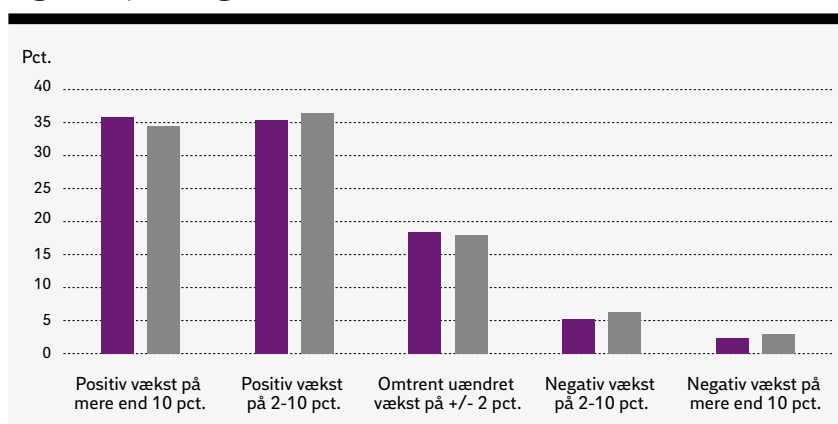
I rådgiverbranchen har knap 45 pct. af de beskæftigede med en lang uddannelse en samfundsvidenskabelig kandidatuddannelse, mens den tilsvarende andel for hele økonomien ligger på 35 pct. Beskæftigede med en teknisk kandidatuddannelse udgør 30 pct. af de højtuddannede i rådgiverbranchen, hvilket er dobbelt så højt som for hele økonomien.

I rådgiverbranchen er der dobbelt så mange kandidater ansat med en kunstnerisk uddannelse sammenlignet med hele økonomien. Det er arkitektvirksomhederne, der hovedsagelig har kandidater (arkitekter) med en kunstnerisk uddannelse ansat. Ses bort fra arkitekter ansat i arkitektvirksomheder ligger andelen af kunstnerisk uddannede i rådgiverbranchen på tre pct., hvilket ligger noget under landet som helhed. Rådgiverne beskæftiger en nogenlunde ens andel af kandidater med en naturvidenskabelig kandidatuddannelse sammenlignet med hele økonomien.

RÅDGIVERNES FORVENTNINGER TIL UDVIKLINGEN I 2015

DI Videnrådgivernes medlemsundersøgelse² blandt 205 rådgivervirksomheder fra maj 2015 viser, at over 70 pct. af rådgivervirksomhederne forventer stigende omsætning i 2015. Mere end en tredjedel forventer en fremgang på over ti pct., og mere end en tredjedel forventer en fremgang på mellem to og ti pct. Kun otte pct. forventer et fald i omsætningen.

Forventninger til udviklingen i omsætning og indtjening i 2015

■ Omsætning
■ Indtjening

Spørgsmål:

Hvilke forventninger har du til udviklingen i din virksomheds omsætning og indtjening for 2015 i forhold til 2014?

Kilde:

DI Videnrådgivernes medlemsundersøgelse 2015

Næsten samme fordeling ses i forventningerne til indtjeningen. 34 pct. af de rådgivere, der har besvaret spørgeskemaet, forventer en stigende indtjening på mere end ti pct., mens 37 pct. forventer en indtjeningsfremgang på mellem to og ti pct. Af medlemsvirksomhederne forventer ni pct. et fald i indtjeningen i 2015.

Beskæftigelsesudsigterne peger i den positive retning. Rådgiverne har således forventninger om markant beskæftigelsesfremgang i 2015. Således har en fjerdel af rådgiverne forventninger om fremgang i beskæftigelsen på mere end ti pct. En tredjedel af rådgiverne har forventninger om en beskæftigelsesfremgang på mellem to og ti pct., men under fem pct. har forventninger om tilbagegang i beskæftigelsen.

² Resultaterne fra DI Videnrådgivernes medlemsundersøgelse er nogenlunde repræsentative i forhold til både virksomhedsbranche og -størrelse.

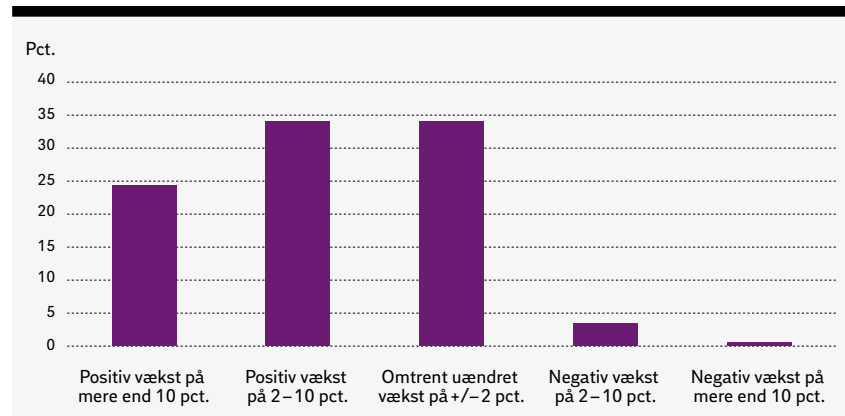
Forventninger til udviklingen i beskæftigelsen i 2015

Spørgsmål:

Hvilke forventninger har du til udviklingen i din virksomheds beskæftigelse i 2015 i forhold til 2014?

Kilde:

DI Videnrådgivernes medlemsundersøgelse 2015

OM BRANCHEANALYSEN

DI Videnrådgivernes brancheanalyse 2015 bygger dels på tal fra Danmarks Statistik herunder DI's egen forskeradgang samt specialkørsler foretaget af Danmarks Statistik med baggrund i DI Videnrådgivernes medlemmer, og DI Videnrådgivernes egen medlemsundersøgelse fra april/maj måned 2015. DI Videnrådgivernes medlemsundersøgelse 2015 er baseret på 205 besvarelser fra rådgivervirksomheder, og resultaterne er nogenlunde repræsentative i forhold til både virksomhedsbranche og -størrelse.

DI Videnrådgivernes 11 delbrancher er afgrænset ved nedenstående DB07-branche-koder.

DI Videnrådgivernes delbrancher	Branche-koder DB07
Advokatvirksomhed	69.10.00 – Juridisk bistand
Anden forretningsservice, herunder IPR	74.90.90 – Andre liberale, videnskabelige og tekn. tjenesteydelser i a.n. 82.99.00 – Anden forretningsservice i a.n.
Arkitektvirksomhed	71.11.00 – Arkitektvirksomhed 74.10.30 – Indretningsarkitekter og rumdesign
Designvirksomhed	74.10.10 – Industriel design og produktdesign 74.10.20 – Kommunikationsdesign og grafisk design
It-rådgivning	62.01.00 – Computerprogrammering 62.02.00 – Konsulentbistand vedr. informationsteknologi
Managementrådgivning	70.22.00 – Virksomhedsrådgivning og anden rådgivning om driftsledelse
Markedsanalyse og meningsmåling	73.20.00 – Markedsanalyse og offentlig meningsmåling
Markedsføring og kommunikation	70.21.00 – Public relations og kommunikation 73.11.10 – Reklamebureauer 73.11.90 – Anden reklamevirksomhed
Revision og skatterådgivning	69.20.00 – Bogføring og revision, skatterådgivning
Rådgivning - bygge og anlæg	71.12.10 – Rådgivende ingeniørvirksomhed inden for byggeri og anlægsarbejde
Teknologisk rådgivning	71.12.20 – Rådgivende ingeniørvirksomhed inden for produktions- og maskinteknik 71.12.90 – Anden teknisk rådgivning 71.20.20 – Teknisk afprøvning og kontrol 71.20.90 – Anden måling og teknisk analyse

DI Videnrådgiverne repræsenterer omkring 1000 virksomheder, der har rådgivning som deres primære forretningsområde. Rådgivning til at udvikle, levere, formidle og omsætte viden og ny forskning til løsninger i form af services, rådgivning og teknologi. Videnrådgiverne yder rådgivning indenfor:

- ☎ Arbejdsmiljø, trivsel og sundhed
- ☎ Arkitektydelser
- ☎ Byggeri og anlæg
- ☎ Design og formgivning
- ☎ Energi og miljø
- ☎ Forskning, produktudvikling og teknologirådgivning
- ☎ HR, rekruttering og personaleformidling
- ☎ IPR og patenter
- ☎ It-rådgivning og computerprogrammering
- ☎ Juridisk rådgivning
- ☎ Ledelses- og virksomhedsudvikling, drift og effektivisering (Management consulting)
- ☎ Meningsmåling og markedsanalyse
- ☎ Politikudvikling, analyser og strategi
- ☎ Reklame, PR og kommunikation
- ☎ Revision
- ☎ Udbuds- og indkøbsrådgivning
- ☎ Virksomhedsformidling
- ☎ Økonomisk rådgivning

VIL DU VIDE MERE OM DI RÅDGIVERNE?

Formand for DI Videnrådgivernes bestyrelse er koncerndirektør Søren Holm Johansen, Rambøll Gruppen A/S. Sekretariatet ledes af branchedirektør Henriette Søltøft.

På DI Videnrådgivernes hjemmeside kan du læse mere om organisationen, dens arbejde samt finde flere statistikker og analyser.

Klik ind på: **viden.di.dk**
